

The other team

"I am deeply saddened and outraged by the explosion at the hospital in Gaza yesterday. Based on what I've seen, it appears as though it was done by the other team, not you".

(Biden aan Netanyahu na de aanval op het al-Ahli ziekenhuis op 17 oktober 2023 waarbij honderden mensen omkwamen).

Een kwestie van teams. 'Wij' en 'zij'. Rood t-shirt, blauw t-shirt. De hele bevolking van Gaza wordt met deze zin gereduceerd tot een team, meer precies, het vijandelijke team. Wat is het vijandelijke team? Het is een agglomeratie van anonieme individuen waarvan ik veronderstel dat ze tegen mij zijn. Daarom kunnen ze worden uitgeschakeld. Tegen hen kan elke negatieve actie worden uitgevoerd die ik zou kwalificeren als een misdaad als die zou worden gepleegd tegen de mensen van mijn team. Omdat zij het andere team zijn en mijn empathie alleen betrekking heeft op de kleur van een t-shirt.

We verdelen de wereld in categorieën die we associëren met symbolen. Woorden als 'links', 'midden' of 'rechts'; fysieke elementen als een vlag dienen om heterogene groepen mensen te associëren met concrete ideeën, die in een paar seconden onze positie ten opzichte van de ander bepalen. In hoeverre behoren we bewust tot onze teams? De teams waartoe ik behoor bestaan uit complexe en genuanceerde mensen, maar de ander is bijna altijd een abstracte massa. Het is gemakkelijker om dit soort mensonterende en kinderlijke minachting te ontwikkelen tegen een onbekende vijand. Zijn er geen leden van de tegenstander met wie ik sympathiseer? Sympathiseer ik met alle leden van mijn team?

Laten we eens kijken naar het volgende experiment dat werd uitgevoerd met een koppel: één persoon ziet zijn partner lijden; als gevolg daarvan wordt het deel van zijn hersenen dat overeenkomt met pijn onwillekeurig geactiveerd. Dezelfde test is uitgevoerd met een voetbalfan: de supporter van het ene team ziet een lid van het andere team lijden; deze keer is het het beloningsgedeelte dat in zijn hersenen wordt geactiveerd (*1). De kleur van het t-shirt heeft de affiniteitsgroep bepaald, waardoor een vreemdeling automatisch de vijand wordt. Dit ogenschijnlijk oppervlakkige voorbeeld kan volgens mij geëxtrapoleerd worden naar veel andere aspecten van de samenleving: is er geen overeenkomst tussen het mechanisme dat mij ertoe aanzet om de nederlaag van de tegenstander te vieren en het mechanisme dat mij ertoe aanzet om het buurland binnen te vallen?

Ik herinner me ook een verhaal over de Spaanse Burgeroorlog waarin werd verteld hoe collega-drinkers in cafés over politiek debatteerden (*2). In een paar maanden tijd was deze diverse groep van vriendschappen en ideeën gesplitst in twee kampen. De pluraliteit van de werkelijkheid maakte plaats voor een geforceerde segmentatie in uitsluitende groepen, waarbij de vele aspecten van ieders persoonlijkheid werden genegeerd ten gunste van één enkel idee: wat is jouw partij. Bepaalde factoren (in discussies, in gedrag, in esthetiek) moesten de symptomen zijn voordat de gebeurtenissen uitbraken. Als ze op tijd ontdekt waren, was het misschien anders gelopen. Met deze gedachten in mijn achterhoofd stuitte ik op een middag op een voetbaltraining. Een groep blanke mannen, in uniform, rende en sprong in dezelfde richting, de instructies van de coach volgend. Op het volgende veld, dat voor de niet-federatie, speelde een groep immigranten zonder uniform of scheidsrechter. In deze samenleving die neigt naar teams, weten we wie de regels heeft bepaald. Zijn deze scheidingslijnen echt onvermijdelijk of kan het ook anders?

Ik staar naar een speler: hij lijkt te dansen tussen de lijnen die het veld afbakenen.

*1 Gilman, S. and de Lestrade, T.V. (Directors). (2015). *The Altruism Revolution* (Film). First Run Features. M. 40

*2 Cercas, J. (2002). *Soldados de Salamina*. Tusquets Editores. P. 87

EMBAJADA
DE ESPAÑA
EN BÉLGICA

